

ТОВАРИШ РОБОКРНИ
Пам'ятає про свої сторінки
з фабрик, в майбутні, цілі,
задоволення, фарми і від
організації. Пам'ятає в усіх
усюди і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШ РОБОКРНИ
Поміркуйте свою газету
на робітничих в фарме-
рами! Зробіть свою сто-
рінку справжньою трубу-
ною трудових мас!

АНГЛІЙСЬКІ ІМПЕРІАЛІСТИ ОБУРЮЮТЬСЯ.

Капускейвінг, Онт.

Недавно оце до відомої англійської радянської взаємодія...
Каніталістична преса описує приїзд ген. Соколовського, як його везли на принятих до князя Валіа та сама пошестиста карета, якою возили всіх інших амбасадорів.

Описує та сама буржуазна преса прибуття до Москви англійського амбасадора Охеу-янді...
Оцеї панаїшній долаз повинен відтворити очі тим нещасним робітникам, та фермерам, які щоби випасти їхнім коштом та весті розпустити життя.

Ми тому ані крихати не по-

думуємося. Як приймали англійські капіталісти. Соколовського, не їхня справа, а що Радянська влада приймала англійського амбасадора так єсрміво, не ж нам відомо, що влада робітників та селян інше не приймати не може.

Вісники Радянського Союзу однієї країни робітників та селян, народних золотом вибитих строків не уживають, бо проти тих царських та князівських розмови вони весті пролетаріатом заняту боротьбу, будучи свідомі того, що золоті корони, вибиті дорогоцінними каменями, це кров та сльози мільйонного пролетаріату бурної царської Росії.

Оцеї панаїшній долаз повинен відтворити очі тим нещасним робітникам, та фермерам, які щоби випасти їхнім коштом та весті розпустити життя.

Та згодом правда брехню та кри поборе.

В. К.—чук.

ОТАК РОБІТНИЧА ОРГАНІЗАЦІЯ ПОМАГАЄ РОБІТНИКАМ.

Тіммінс, Онт.

На цих приїздах до Тіммінса лишень фізично робітник Петро Зямух. Цей робітник мусів поїхати старий край через гнет польської шляхти.

Але для робітника однаково у всіх капіталістичних країнах. Приїхав до Канади він став до праці в місті Кіченер. Незадовго пани відправили його з роботи і він поїхав до роботи на ферми в Саскчевані. Чого-го тим не заробив, але згорів втратив. Дуган він роботу у фермера і тільки, що заробив 13 днів, а на 14-тім дні вдарив його в живот так, що забрано його до шпиталю, де мусів пролежати п'ять місяців і підлясти операції. Доля фермер мів платити за шпиталь, до ті його там лікували, але як фермер не виставляти платити, то йому сказали, щоби він собі шпиталь вів. Сиди в нього не було і зарив нема. Він каже, що

як би йому товариші в Саскчевані не допомогли, довелося б йому загинути. Вони не тільки помогли йому там, але навіть його сім'ю післями 67 доларів, а окрім того дали йому на тиждень до Тіммінса. Приїхав до нього й український лікар, знавця Др. Мегаза з Едмонтону. Цей лікар хотів вилікувати на одного попа там, щоб той від своєї парохії дав щому робітничий якусь поміч, але "свуда боївни" відказався помогти йому. "Як би не товариші в Саскчевані, то я своєї рідні вже більше не побачив би. Але вони дали мені на тиждень до Тіммінса і сказали, що тутешній робітничий організації дадуть поміч, щоб мені добилися до своєї сім'ї" — сказав робітник.

В неділю, 2 лютого, під час представлення, голова нашого відділу ТУРФДім, т. Рубанович, виступив з промовою про згодиного робітника і вивав присутніх, щоб допомогти йому чим хто може. Приїхави сьому на 17 доларів, а відділ ТУРФДім він віддав йому з каси на тиждень до Кіченер. В такий спосіб він дібється до своєї сім'ї.

БЕЗРОБІТТЯ УСУНУТЬ САМІ РОБІТНИКИ.

Брентфорда, Онт.

Від кількох років існує в Брентфорді безробіття, та цей злим ділом воно до найвищої точки. Голодні маси робітників вештаються по вулицях цього індустріального міста і не мають за що їсти хоч одного обіду на день.

"Батьки міста" не дуже то клопочуться безробітними. Періодичними виборами різні кандидати обіцяли зарплатити безробітні, коли з'являть виборці. Та по виборах показалося, що вони щедрі на слова, а голодні робітники їх абсолютно не обходять. Ці "батьки міста" ситі, а ситий голодний не знає.

Оце пошла мені до рук місцеві буржуазна газета, в якій пишеться, як то міська рада "домчала собі голову" над безробіттям. Члени міської ради "гарячо дискутували" над цим питанням і вкінці прийшли до переконання, що справа безробіття належить до домініального і провінціального урядів і міська рада не може в цій справі нічого зробити. Домініальний уряд припинив до безробіття своє нерозуміння іміграційною поліцією, як також і тим, що кожного року імпортують з З'юченних Держав багато товарів, які можна використати в Канаді і дати більше роботи канадійським робітникам.

Домініальний уряд каже, що вирішувати це безробіття і утримати безробітних є справою провінціального уряду і міських рад. Так відкажуть безробітні від Лінна до Каліфорнії. Але, коли-б ті безробітні були свідомі і створили свою власну організацію, то тоді аніми мусів-б читати такі уряди, як і міські влади.

Буржуазні уряди і міські влади зробили собі з безробіття політичний капітал. Вони зберігають шкуру за безробіттям на одних, але ніхто з них

защї сила. Треба вступати в робітничі організації і боротися за краще життя. Не треба дивитися на різких дурисів, які страшать невідомими "большевиками" і ніколи не прийдуть на допомогу в критичних положеннях. Вони нас тоді хочуть, як у вас кішені пона, але коли ви найдетеся в біди, то вони вам не допоможуть.

Робкор.

не хоче вийти серйозно до розв'язання цього так серйозного питання. Кожному свідомому робітничому звісно, що питання безробіття і виліску працездатної сили можна усунути лише тоді, коли зникне цей несправедливий капіталістичний устрій, бо так довго, як він існує, безробіття було і буде.

Міська рада в Брентфорді хоче замилити безробітним очі тим, що ухвалила резолюцію і вистала її до міністра праці Пітера Гімана, в якій відносилася справи допомоги безробітним і вистала її на плечі уряду. Такою резолюцією голодних не нагодують. Вона піде до коша пана міністра і на цім скінчиться, а безробітні мусять далі терпіти голод і холод.

З огляду на те, що Брентфорд має в домініальнім парламенті консервативного поєса, ліберальний уряд не ставляється про те, щоб зарплатити безробітні в цім місті, але докладає всіх сил, щоб позбавити цей округ для себе. В тій цілі скликають конвенцію, на якій мають поможувати свого кандидата на поста виборчих думуючих виборів. На цю конвенцію має прийти самий міністер "без праці" Пітер Гіман і місцеві ліберали мають вквашувати в його честь великий банкет. Отже "наші представники" бенкетують тоді, коли ми прямо пухнемо в голоду. Робітничі повинні вже раз отворити свої очі і підчас елекційних виборів пошпати такого кандидата, який не їде до буржуазного парламенту ділато, щоб бенкетувати з панамі, а тому, щоб викришати шахрайську політику буржуазії та боротися за робітничі справи. Безробітні з'являють розуміючи лише тоді, коли щезне капітал і його наймити буржуазні уряди, а на їхнє місце прийдуть влада робітників і білих фермерів. Коли це безробіття не

створить очі безробітним, то хай тоді вилікує нікого іншого тільки себе за свої злиди, які є причиною їхньої невідомості і байдужості.

В тій самій буржуазній газеті вичитай телеграму, яку виставив вишесказаний фашистський мейор міста до брентфордського фашиста мейора Бекета. В цій телеграмі пишеться Веб, як стоїть справа з безробітними у Брентфорді і запрошує "нашого" мейора на конференцію, яку скликає Веб до Вінніпегу в справі обговорення питання про безробіття.

В тій самій телеграмі говориться, що на згадану конференцію їдуться мейори філії Канади і ухвалити резолюцію до провінціального і домініального урядів з домагаючим аїтати їк на безробіття.

Немає найменшого сумніву, що користь з цієї конференції буде хіба та, що їдуться пани мейори, забавляться в першодній готелі і розбудуться.

Справу безробіття можуть розв'язати лише ті, які від нього терплять. Треба, щоб всі робітничі, так ті, що робітничі, як і ті, що находитися без заняття, об'єднали свої сили і пішли єдиним фронтом проти буржуазного уряду та показали свою силу. Хай голодуючі різкі буржуазні мейори та міністри, які нічого корисного не продукують, а лишть паразитами на кару працездатній класі. Робітничі, зійди жете працювати, не повинні голодувати.

Не треба нам ніяких королівських комісій, як це пропонує в своїй телеграмі пан Веб, щоб дослідити справу безробіття в цій Канаді. Ніяка королівська комісія не принесла найменшої користі для працюючої класі. З'являється пани, побенкетують, опісля вивестуть деякі цукри рекомендації до домініального уряду, а той і глянуть на них не хоче. Не потрібно оплачувати злишній комісії грошима працюючої класі. Організаційно і боріться своїми власними силами проти капіталістичних парків та їх буржуазних урядів.

Бутишій робкор.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДИЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

В НЕДІЛЮ, 23 ЛЮТОГО В ГОДИНИ 2-ї ПОПОЛУДНІ

Всі члени повинні обов'язково прийти на час, бо багато важних справ є до вирішення. Заряд.

ВІДАЙМО ВСІ НАШІ СИЛИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Кіченер, Онт.

Читай на сторінках нашої преси, що в деяких відділах є такі члени, що самі нічого не роблять, а більше часу віддають на освітню працю, а не працюють, критикують на кожнім кроці.

В нас трохи інакше маяться справа. Ті, що працюють для добра організації, критикують тих, що не хочуть поспішити трохи часу для своєї організації, а коли і поспішать, то вимагають за це плати.

Колі брати загально, то в нас культурно-освітня праця поступає трохи не але. Ми маємо горстку свідомих членів, які не жалують ні часу, ні труду, щоб поставити в нас культурно-освітню праця на вищій ступені і віддають весь свій вільний час для розвитку організації.

Всі ж такі є в нас і такі члени, що тілом і душею належать до організації, але за свої здібності кажуть собі заплатити. Вони ніколи не хотять заступити тих членів драматичуртка, які постійно грають ролі і вказують на програми, яка відноситься до внесків на добро організації, то ці паперові члени їдуть до дому, не чекаючи на замкненні зборів. Дуже часто треба вибрати спеціальний комітет, який мусить йти до їхніх поешкань і просити, щоб вони участь в підприємстві. Часом вдається їх переконати, але навіть і тоді вони домагаються плати за свою роботу.

Ми мусимо платити солоню за винаймання приміщення. Спекерія коштує нас кількасот доларів, окрім цього є ще й інші видати. Грошей треба на всі боки і коли я читаю на сторінках нашої преси, щоб наші відділи менше грали предствалень, а більше часу віддавали на освітню працю, то я з ним цілковито погоджуюся. Ми пераз говоримо про це в наших відділах і хотіли-б пошувати після цих вказівок, та коли побачимо, що треба грошей, бо довгі тиждень, то мусимо такі запитати наших аматорів до праці, щоб придати трохи грошей на певучі потреби.

Наші члени повинні зрозуміти, що коли вони приєднали до нашої організації і мають певні здібності, які можуть бути використані на добро організації, то повинні їк для організації віддати безплатно. Не треба казати собі платити за роботу для організації тоді, коли члени працює стало в фабриці. Свідомі і чесні члени так не роблять. А в нас є такі члени, що належать до організації лише ділато, щоб її використати матеріяльно.

Так товариші не треба робити. Ми всі мусимо працювати для добра організації без ніякої матеріяльної нагороди, бо організації, це ми. Нам не треба таких членів, що віддають свої здібності для буржуазії цілком безплатно, а коли прийдеться трохи щось зробити для організації, то кажуть собі за це добре заплатити. Нас всіх одніково вилікує капіталіст і тому ми всі повинні працювати для нашої організації без ніякого винагородження. Несправедливо є, щоб одні члени віддавали весь свій вільний час для організації цілком безплатно, а другі казали собі платити за найменшу прислугу.

Член.

ДО ЧЛЕНІВ РОБІТНИЧОЇ КООПЕРАТИВИ В ТІММІНС, САВТ ПОРКЮПІН І КІРКЛЕНД, ЛЕЖ, ОНТ.

Цим повідомляється всіх членів вище згадані кооперативи, що в неділю, 23 лютого, в 10. годині рано, у Фінляндськїм Роб. Домі, в Тіммінс, Онт. відбудуться

РІЧНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ

Просимо кожного члена обов'язково прийти на ці збори і взяти активну участь в нарадах.

Н. Д. ТКАЧУК, секретар.

НОВИЙ СВІТ.

(Докиментов.)

З фабрики виходить щодня 3,800 штук борои, а запотребування обіймає біля 5,000 штук. Виянок виходить щодня 160, а треба 200, молотарок (селянських, малих) 100 штук, машин до сортування збіжжя 120 штук, молотарок парових (великих) 8-9 і т. д. Денне виробництво представляє вартість 38 тисяч доларів, але готових машин на складі нема. Все негайно відходити. Перед війною "Серп і Молот" вироблював селянсько-господарських машин на 34 міль. карб., а на цей рік замовлень у паритеті золота є на 15 міль. карб. І все це, як запевняє директор, мусить бути виконане.

У відділі для виробу моторових молотарок побачив я на великій таблиці напис: "Вчора виконано моторових молотарок 8 замість назначених 9". Що це значить? — подумав я. Небавом вияснилося значіння цих простих, а все таки загадкових слів. Річ у тому, що робітники цього відділу (як і ці-

лого заводу) збільшили темп праці висті виробити 9 молотарок. Яч звичайно їх виробництво замикалося в останніх часах цифрою 8. Однак 9-ки довго не могли видержати. Саме попереднього дня виробництво молотарок упало знову до 8. І я бачив скупченість і напруженість робітників при праці. Вони знову поставили вернути собі своє дожиття і на цьому закріпитися. Робітники скучені і вдумчиво заняті своєю роботою. Вони не звертають уваги ні на відвідувачів, ні на директора (за винятком ділово-технічного відношення). По дорозі зустрічали ми робітників, що перевозили частини машин із одного місця на друге. "Дорогу!" — гукали вони, й усі повкально робили їм місце. При виробничстві сит до виянок найшлася робота також для салли. На фабриці працює 42 тисяч робітників та 57 інженерів і техніків. Американська виробничтв позначають також у тому, що тепер кількість категорій виробланих машин на фа-

бриці — замість передвоєнних 125 назв — зменшило на 12 назв. Зовсім природно, що це спеціалізувані виробництва зменшує його кошти. Так наприклад соборність парової молотарки впала зі 101 карбованців у 1927 р. на 96 карбованців у 1928 р. При виробі 2 тисяч молотарок річно це дає заощадження 10 тисяч карбованців. Біда тільки, що тих молотарок потрібно річно не 2, а 3 тисячі, отже одної тисячі не достачає. Яка причина цього? — питаю директора.

Зализа немає! — відповідає він. — У нас тепер залізо на вагу золота, не вважаючи на те, що його вироб уже доси передвоєнної норми. Запотребування заліза при зростаючій промислі примусило нас приступити до будови нових мареневських печей. Небавом вони будуть уже в руху й тоді зможемо підіслати виробничтво молотарок.

З черги поцікавився я електрично-технічним заводом. Завод електрично-технічного устаткування недавній. Тому й улаженія його наскрзь модерне. Працює там 6 тисяч робітників, і все виробництво входить, довго на фабриці не

задежується. Виробляють там динамомашини і мотори — від найменших до найбільших потужного та перемінного току. Всі відливи виконуються на заводі; легкі відливи їдуть на гусеничних столах. Солідність виконання не уступає заграничному, а навіть мають деякі типи кращі від заграничних. На фабриці заняті багато жінок при легких роботах. Кожна чинність робітників масового виробництва контролюється започатку годинником докладно на мінути, і на основі цього нормується виробничу плату.

Не тут місце описувати завод з технічного боку. Це здебільшого може цікавити техніків. Але для цікавих не-техніків скажу, що велика заводська електростанція, сего 5 тисяч кіловатів (около 8.000 механічних коней) зноситься, а енергію для порушування, буде завод брати з міської електростанції, бо це вийде дешевше як сконцентрувати в одному місці цілу електропередачу. Так само на міську електропередачу переходить завод "Серп і Молот".

Паровозно-будівельний завод старий. І тому виробничтво в ньому кошино не може

іти новим модерним способом. До старого заводу добудовано відділ для виробу тракторів і відділ для виробу спалювальних моторів (дизель). Те саме відношення робітників до своїх обов'язків, як і на попередніх, всі працюють на своїх місцях, всі обличчя зосереджені над роботою, м'язи напружені. Багато жінок, особливо в тракторнім відділі, за такими ж токарнями як і чоловіки; здорові і сильні. І тут не видно ніякого швендіння по фабриці, і тут переївті їм самим духом праці і нового будівництва.

Цікаве є теж конкурентне змагання робітників на полі виробництва. Часто одна група робітників визнає другу однорядну а тоі самої фабрики або зиною до виконання такої такої кількості фабрикатів в означеному часі. І їдуть вперейми. Витворюється новий тип робітника, робітника ідеального, а не прикованого силмом до вартату праці. І це теж спричиняється до зжівшого темпу роботи. Одна фабрика не хоче лишитися позаду другої.

Робітники не забувають і за фізичне виховання на вільному повітрі. Величезний майдан

для перегонів наколесників та для копаного м'яча у зразковім порядку. Від вулиці майдан обведений на яких 50 метрів високим муром з гарним закінченням на верху, а вхід на трибуни і самі трибуни будовані з цегли. Втрачений на них матеріал рівняється матеріяльно кількох каміниць. Та це вав їхнє діло. Цей величавий стадіон призначений для покярня як і чоловіки; здорові і сильні. І тут не видно ніякого швендіння по фабриці, і тут переївті їм самим духом праці і нового будівництва.

Справа робітничих мешкань біля заводів поставлена досить добре. Я бачив цілу низку поверхових доми, де живуть робітники, що займають кухню і дві кімнати. Доми побудовані солідно і добусь вдержані. Перед кожним годинником будовано при фабриці "Серп і Молот". Як запевнявав мене директор, вони теж призначені для робітників. Звичайно, житлова проблема на Радянщині ще тільки в початках своєї капітальної розв'язки. Та все кажує на те, що й тут іде до кращого, хоч покищо мешканева криза вдержується у стані загострення, особливо у великих містах та більших скупченнях і середовищах. З харківського фабрично-

заводського району, де я сам працював довгі літа, виніс я гарні й наскрзь додатні вражіння та глибоке переконання, що йде до кращого, що на рухах повстає нове життя.

А в тому новому житті і новому будівництві ще одна велика цінність, а саме будівництво української промисловости. Це таке велике досягнення, про яке ми — не перед війною, але навіть перед кількома літами — навіть не могли мрвати. Перед війною промисловість на Україні була зчужина (бесписьма, французька, англійська, російська), в чужинських руках і навіть під чужою (російською) фірмою. Ще перед п'яти роками, коли вже розпочалася відбудова промисловости, місцева й республіканська (себто українська) промисловість обіймала 35%, а всесоюзна 65%. Сьогодні українська (місцева й республіканська) промисловість обіймає 60%, а всесоюзна тільки 40%. Є надія, що в дальшому розвитку всесоюзна промисловість ще поступиться у користь української. А це справді величезне досягнення. Павло Волошенко.